

Ki az erősebb?

Időpont: Böjt 3. vasárnapja, 1956. március 4.

Alapige: Lukács 11,14-28.

És ördögöt űz vala ki, mely néma vala. És lőn, mikor kiment az ördög, megszólala a néma; és csodálkozáék a sokaság. Némelyek pedig azok közül mondának: A Belzebúb által, az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket. Mások meg, kísértvén őt, mennyei jelt kívánának tőle. Ő pedig tudván azoknak gondolatát, monda nékik: Minden ország, a mely magával meghasonlik, elpusztul; és ház a házzal ha meghasonlik, leomlik. És a Sátán is ha ő magával meghasonlik, mimódon állhat meg az ő országa? Mert azt mondjátok, hogy én a Belzebúb által űzöm ki az ördögöket. És ha én a Belzebúb által űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok ki által űzik ki? Annakokáért ők maguk lesznek a ti bíraitok. Ha pedig Isten ujjával űzöm ki az ördögöket, kétség nélkül elérkezett hozzátok az Isten országa. Mikor az erős fegyveres őrzi az ő palotáját, a mije van, békességben van; De mikor a nálánál erősebb reá jövéen legyőzi őt, minden fegyverét elveszi, melyhez bízott, és a mit tőle zsákmányol, elosztja. A ki velem nincs, ellenem van; és a ki velem nem takar, tékozol. Mikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélkül való helyeken jár, nyugalmat keresvén; és mikor nem talál, ezt mondja: Visszatérek az én házamba, a honnét kijöttem. És oda menvén, kisöpörve és felékesítve találja azt. Akkor elmegy, és maga mellé vesz más hét lelket, magánál gonoszabbakat, és bemenvén ott lakoznak; és annak az embernek utolsó állapota gonoszabb lesz az elsőnél. Lőn pedig mikor ezeket mondá, fölemelvén szavát egy asszony a sokaság közül, monda néki: Boldog méh, a mely téged hordozott, és az emlők, melyeket szoptál. Ő pedig monda: Sőt inkább boldogok a kik hallgatják az Istennek beszédét, és megtartják azt.

Böjt 3. vasárnapjának ősegyházi neve: Oculi, magyarul: a szemek vasárnapja. Nevét a mai vasárnap kezdőigéjétől, a 25. zoltár 15. versétől kapta, mely így szól: „Szemeim mindenha az Úrra néznek, mert ő húzza ki a tőrből lábamat.”

Ennek a vasárnapnak az ősegyházban nagy jelentősége volt. Ezen a napon volt a katuchumenoknak, azaz a keresztségre jelentkezetteknek a vizsgája, mégpedig nemcsak amolyan tessék-lássék vizsga, hanem komoly megállapítása annak, hogy kellőképpen ismerik-e a Szentírást és hitünk igazságait azok, akik keresztyének szeretnének lenni. A vizsga után következett az exorcizmus, magyarul: ördögűzés. A jelöltek az egész gyülekezet színe előtt ünnepélyesen ellene mondtak a Sátánnak. Hosszú időn keresztül megmaradt a keresztség szent cselekményében ez az ördögnek való ellenmondás. A szertartási könyvben a keresztszülőknek felteendő kérdések között ott volt az is, hogy ünnepélyesen ellene

mondanak-e az ördögnek. Ma már elmaradt a keresztelési kérdések közül ez az ördöggel való szembehelyezkedés. Talán az úgynevezett felvilágosodás hozta magával, mely elhitte a hazugság atyjának, az ördögnek legnagyobb hazugságát, hogy „nincs ördög”. Talán épp a hívők szomorú tapasztalatai miatt maradt el, akik keservesen tanulták meg, hogy a Sátán erejével emberi erő szembeszállása teljesen reménytelen. Ha azonban a mai vasárnap igéjét a 25. zsoltár szemüvegén keresztül nézzük s szemünk mindenha az Úrra néznek, akkor nem kell reménytelenül vergődnünk a Sátán törében.

1. A mai igé nem tagadja le, sőt megerősíti azt a tényt, hogy a Sátán erősebb, mint az ember.

Maga Jézus is ezt mondja. Úgy beszél Belzebubról, mint fejedelemről, akinek országa van, akinek hatalma alatt alattvalók serege áll. Erős fegyveres, ki nem engedi kezéből könnyen a zsákmányt. /21. v./ Rabtartó úr, kinek börtönéből lehetetlen kitörni, hacsak kívülről nem jön szabadító. /22. v./ A karmai közé jutott ember ki van szolgáltatva neki kényrekedvre.

Maga a történet is erről tesz bizonyosságot. A történet szerint a Sátánnak hatalma van az emberi száj fölött. Meg tudja némítani. Ember felé, de Isten felé is. Melyikünk nem tapasztalta már ezt? Hányszor némított már meg minket a Sátán emberek felé azzal, hogy bizalmatlanságot táplált a szívünkben irántuk s nem mertünk őszinték lenni előttük? Vagy haragot szított ellenük bennünk s megszüntettük velük a kapcsolatunkat. Olykor a sértődöttséggel csukta le a szánkat. Rettenetes az, mikor egy házon úrrá lesz a néma ördög s csendes kriptává válik a csevegéstől hangos hajlék!

Isten felé is meg tud némítani a Sátán. Mikor emberi véleményünk szerint késik Isten a felelettel imádságunkra, kételyt ébreszt bennünk az iránt, hogy van-e értelme az imádkozásnak s egyszerre meglankadnak imádságaink szárnyai. A nemszeretem napokban haragra ingerel Isten ellen, a jó napokban bebeszéli nekünk, hogy nincs szükségünk Istenre s ezzel mind halkul, majd elnémul imádságunk szava. A néma ördög diadala minden ember, aki elfelejtett már imádkozni.

Más irányban is van hatalma az emberi száj fölött. Nemcsak arra tud kényszeríteni, hogy ne mondjuk el azt, amit el kellene mondanunk, hanem arra is, hogy olyanokat mondjunk, amiket nem kellene elmondanunk. A Sátán teszi a történetben rágalmazóvá a farizeusokat. Ő mondatja velük Jézusra, hogy ördögök által űzi ki az ördögöket. Mit törődik ő egy kis következteléssel. Szemrebbenés nélkül alkalmaz kettős mértéket. Ha a farizeusok fiait űznek ördögöt, az isteni munka, ha Jézus teszi ugyanezt, az ördögösség, a Sátánnal való cimboraság.

Az ördög-igazgatta nyelven kívül más vonatkozásban is mutatja a történet a Sátán hatalmát: Vissza tudja hódítani az elveszített szívet. Erről szól a történet végén Jézus példázata a hontalanul tekerdő tisztátalan lélekről. Elvesztheti a csatát, ki kell takarodnia az emberi szívből, de nem hagyja annyiban a dolgot. Nem tud belenyugodni a vereségbe. Ott ólálkodik az emberi szív körül s csak az alkalmas, őrizetlen pillanatot várja, hogy megerősített haddal rátörjön az elveszített állásokra s újra birtokba vegye azt. Épp ebben a ravaszágában van erejének egyik titka.

Nem harcolt még a bűnnel igazán, vagy nem mer őszintén beszélni az az ember, aki nem ismeri be, hogy a Sátán erősebb, mint az ember, erősebb, mint én.

2. A történet azonban arról is beszél, hogy van valaki, aki erősebb, mint az erős Sátán. Krisztus erősebb, mint a Sátán.

Ezt állapítja meg maga Krisztus is önmagáról. Úgy beszél magáról a Sátánnal kapcsolatban, hogy ő az, aki nálánál erősebb, aki reá jövén legyőzi őt, minden fegyverét elveszi, melyhez bízott s elrablott zsákmányát kiszabadítja. /22. v./

A történet is ezt mutatja. Krisztus megszólaltatja a némát, kit a Gonosz elhallgattatott s elhallgattatja a rágalmozó ellenségeit, kiket a Gonosz megszólaltatott.

Más történetek is mutatják, hogy Krisztus erősebb, mint a Sátán. A pusztai kísértésben fölünyes győzelmet arat rajta. Az ördögök egyenesen rettegnek tőle. Mikor a tisztátalan lélek által megszállott gadarénus kerül Jézus elé, így kiált belőle a gonosz lélek: „Mi közöm nékem teveled, Jézus, a magasságos Istennek Fia? Az Istenre kényszerítelek, ne kínozz engem.” /Márk 5,7-10./ Pedig az ördögök sokan vannak ebben a szegény megszállott lélekben. Egy egész légió van belőlük benne. Jézus egyedül áll szemben a sereg ördöggel, mégis az ördögök fogják alkuvóra a dolgot, hogy ha már ki kell menniök a gadarénusból, legalább az ott legelésző disznónyájba mehessenek.

Akinek van szeme a látásra, az látja, hogy Krisztus ma is megmutatja hatalmát a Sátán fölött s megbizonyítja, hogy erősebb nála. Ma is sokan megpróbálnak saját erejükből szabadulni a Sátán tőréből, mely alattomosan megfogta őket. Megpróbálják széttördelni a bilincseket, melyeket a Sátán a kezünkre, lábunkra, gondolatainkra, nyelvünkre, szívünkre rákovácsolt, de mindhiába. Nem segít az erős akarat, a szent fogadalom, eskü, vagy önmagunk megátkozása. Pszichológiai mesterfogások kudarcot vallanak, a Sátánt nem lehet kinevelni a szívünkéből. Kegyességi gyakorlatok is eleve eredménytelenségre ítétek. A kultusznak nincs mágikus hatalma. De mikor megtér az ember a szívébe bevonul az erős Krisztus, szavától és ostora elől menekül az ördög és széttöretnek a bilincsek.

Nincs megtért ember, aki erről ne tudna bizonyosságot tenni saját tapasztalata alapján.

3. Van ennek a történetnek az erős Sátán és a még erősebb Krisztusról szóló üzenet mellett még egy evangéliumi üzenete is: Krisztusban én is erősebb vagyok, mint a Sátán.

Jézusnak a farizeusok rágalmára adott válasza azt mutatja, hogy az ember is érhet el azért bizonyos eredményt a Sátánnal való harcban. Jézus elismeri, hogy a farizeusok fiai is tudnak ördögöt űzni. /19. v./ Ez azonban mind csak átmeneti eredmény. Játszik velünk a Sátán, mint a macska az egérrel. El-eleresztget s mikor mi abban a hitben, hogy megszabadultunk a halálos veszedelemből, futásnak eredünk, hogy egérutat nyerjünk, még hatalmasabban ránk csap. Megint elereszt, megint ránk csap. Minden újabb támadás erősebb, mint az előbbi. Mi egyre gyengébbek, a Sátán egyre hatalmaskodóbb lesz, végül is felfal.

Ez ellen nem elég, ha az erős Jézus nevét ajkunkra vesszük. Ettől a varázsigétől nem ijed meg és nem futamodik meg az ördög. Az Apostolok Cselekedeteiről írt könyv 19. fejezetében van leírva Skéva fiainak esete. /13-16. v./ Efezusban Isten sok csodát mivel Pál keze által. Látják ezt a lézengő zsidó ördögűzők s közülük egyesek, így Skéva zsidó főpap hét fia is, elkezdik az Úr Jézus nevét hívni azokra, akikben gonosz lelkek voltak, mondván: Kényszerítünk titeket a Jézusra, kit Pál prédikál. A gonosz lélek azonban így felel: „Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kicsodák vagytok?” s rájuk ugorva letépte róluk ruháikat és megsebesítette őket.

A Sátántól szabadulni akaró és vele harcba szálló embertől tehát azt kérdi a gonosz: Kicsoda vagy te? Krisztus híve vagy-e, vagy nem? Szókeresztyénséggel nem lehet őt félrevezetni. Még akkor sem, ha Jézus neve ajkunkon nem csupán lélektelen varázsigé, mint Skéva fiaien, hanem a lelkes elragadtatásé, mint a történet végén szereplő asszony ajkán, aki így kiált fel Jézus cselekedeteinek láttára és szavainak hallatára: "Boldog méh, amely téged hordozott, és az emlők, melyeket szoptál." /27. v./ Nem a szavak pátozára kíváncsi Jézus, de az ördög sem, hanem a szürke hétköznapijainkra s az igének azokban megmutatott engedelmességünkre.

Sem Jézus, sem a Sátán nem tűr semlegességet. Vagy-vagy: Nem lehet két úrnak szolgálni. Vagy Krisztussal a Sátán ellen, vagy a Sátánnal Krisztus ellen. Vagy Krisztus kincseit gyarapítani és a Sátánt csökkenteni, vagy a Sátánnal takarni és Krisztusét tékozolni. Ne vedd túl könnyen ezt a harcot, mert erős az ellenséged, de ne is vedd túl nehezen, mert még erősebb a barátod, ha barátod Krisztus! Ámen.